

Zona de nidificació d'orenetes

Veciana

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Veciana
Alçada: 508

Coordenades:

Latitud: 41.65292
Longitud: 1.49532
UTM Est (X): 374709
UTM Nord (Y): 4612335

Classificació

Número de fitxa: 08297 - 5
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Zona d'interès
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: La presència continuada d'oreneta en un territori reflexa la qualitat mediambiental d'un municipi.
Protecció: Legal
Observacions protecció: Decret 2/2008 de 15 d'abril
Accés: Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat: Privada
Titular: varis propietaris
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: ds., 09/08/2014 - 02:00

Descripció

En el terme municipal de Veciana, format per diversos petits nuclis de població i masos aïllats, amb els seus coberts i pallisses, s'observen colònies d'orenetes. En concret, s'ha detectat la presència de dues espècies:

l'oreneta cuablanca (*Delichon urbica*) i l'oreneta vulgar (*Hirundo rustica*), ambdues protegides.

La primera d'elles, es diferencia de les altres orenetes europees pel seu carpó blanc. Les parts inferiors són blanques i el cap, l'esquena, les ales i la cua són d'un color negre blavós. Les potes i els peus són curts i emplomats de color blanc. Les orenetes més joves, poden tenir un color grisós pels costats del pit que es va tornant blanc a mida que esdevenen adultes. El niu té una forma hemisfèrica, amb una obertura circular normalment situada a la part superior. Aquesta obertura tan petita permet defensar el niu d'intrusos i evitar que l'ocupin altres ocells com els pardals. Tan el mascle com la femella s'esmeren en la seva construcció amb continus viatges a les rieres i camps on troben el fang necessari. Aquests nius es poden observar en els ràfecs de les teulades, en balconades, volanderes, bigues de fusta, i també en algun penya - segat. En el cas Veciana, aquesta espècie ha escollit els ràfecs de gairebé tots els nuclis històrics i, en gran nombre, a l'edifici del casal de La Salle.

Pel que fa a l'oreneta vulgar la trobem nidificant sota coberts dels diferents annexes de les cases de pagès (pallisses, coberts, barraques i garatges oberts) És de color blau-negrós per sobre amb reflexes metàl·lics que contrasten amb el sota blanquinós i coll rogenc. La silueta d'aquest ocell és molt elegant amb una cua en forma de forca molt accentuada amb taques blanques a l'extrem. Els nius construïts, tenen forma de copa de 22 cm de diàmetre, i uns 11 a 15 cm de profunditat fets amb fang, palla i pèls de bestiar. Un punt de nidificació on es concentra una colònia molt extensa és el mas de Cal Brunet.

Observacions:

A l'hora d'intervenir per a solucionar conflictes de salubritat originats per aquestes espècies, sobretot per la cuablanca que és la que nidifica en els ràfecs de les cases del nucli urbà (la mateixa família acostuma a venir al niu generació darrera generació i construeix altres nius al voltant del primer), cal informar als propietaris que es poden posar planxes protectores per que no embrutin, que es poden netejar quan l'oreneta torna a l'Àfrica. En cas de voler retirar algun niu conflictiu tindrà l'obligació de sol·licitar un permís al Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.

Història

Durant l'època de cria les podem trobar repartides per tot Europa, el nord-oest d'Àfrica, l'Àsia Central, la meitat nord d'Àsia amb l'excepció del nord de Sibèria. A la tardor emprenen el viatge cap a l'Àfrica subsahariana i la Península de Malàisia, les dues grans regions d'hivernada. A Catalunya nidifica al 95% del territori, i comença a arribar a la segona quinzena de març iniciant el seu retorn a finals d'agost, tot i que hom acostuma a veure'n fins a la primera quinzena de novembre. L'oreneta cuablanca s'alimenta d'insectes voladors: mosques, mosquits i pugons que a diferència de l'oreneta vulgar són caçats durant el vol a molt més alçada. El seu règim alimentari i els beneficis que comporten a l'home han desembocat en la protecció legal de l'espècie, tant a nivell nacional, com estatal i internacional.

Bibliografia

ANDINO, Héctor et alii (2005). Atlas dels ocells nidificants del Maresme. Andino, H; Badosa, E; Clarabuch, O i Llebaria, C. editors. Barcelona.

ARDLEY, Neil (1979). Las aves. Editorial Fontalba. Barcelona.

BOSCH MARTÍNEZ, Laura (2005). Primer cens dels nius d'oreneta vulgar (*Hirundo rustica*), Cabrils (El Maresme). Inèdit. BOSCH MARTÍNEZ, Laura (2005). Primer cens dels nius d'oreneta cuablanca (*Delichon urbica*), Cabrils (El Maresme). Inèdit.

